

птахівництві, а саме таких як запалення, дисбіоз в шлунково-кишковому тракті сільськогосподарської птиці.

УДК: 619:617.7

МОНІТОРИНГ ЗАХВОРЮВАНЬ ОЧЕЙ У СОБАК І КОТІВ В МІСТІ ОДЕСА

Морозов М.Г., к.вет.н., доцент
Одеський державний аграрний університет

Постановка проблеми. Захворювання очей у дрібних тварин зустрічаються досить часто. Вони супроводжуються зниженням гостроти зору, частковою або повною сліпотою. Власники тварин змушені нести витрати на лікування та профілактичні заходи. Утримання хворих тварин, а тим більш, тих які втратили зір стає важким випробуванням для їх господарів [1,2,3].

Все це вимагає від лікарів ветеринарної медицини проводити дослідження щодо вдосконалення методів діагностики, лікування і профілактики захворювань очей у сільськогосподарських та дрібних домашніх тварин, в тому числі у собак і котів [4,5].

Все вище перелічене свідчить про актуальність проведення досліджень що до розповсюдження і діагностики захворювань очей у собак і котів в умовах міста Одеса.

Основні матеріали дослідження.

Метою нашої роботи було узагальнення матеріалу щодо розповсюдження і структури захворювань очей, у дрібних тварин, та вивчення причин їх виникнення. Для досягнення мети були поставлені наступні завдання:

- з'ясувати розповсюдження захворювань органа зору у собак і котів в умовах міста Одеса;
- вивчити клінічний прояв і особливості перебігу захворювань очей;
- вивчити причини виникнення захворювань очей у собак і котів.

Матеріалом досліджень були дані амбулаторного журналу де реєструвалися хворі тварини, в тому числі, із захворюваннями очей, які під нашим наглядом пройшли лікування на кафедрі акушерства і хірургії Одеського державного аграрного університету, і в амбулаторії ветеринарної медицини ФОП Морозов М.Г.

Результати досліджень. Всього за 2020 рік нами було прийнято 169 тварин (129 собак та 40 котів) із захворюваннями очей (таблиця). Частіше всього 32,2% зустрічалися захворювання рогівки, кон'юнктиви 20,0%, повік 11,1% та кришталика 10,0% .

Серед захворювань повік частіше всього зустрічається заворот повік 3,6%. В 15 із 17 випадків першопричиною виникнення завороту повік у собак було захворювання на кон'юнктиви та рогівки. У котів завороту повік передували ерозії рогівки та захворювання на корнеальний секвестр.

Аналізуючи захворювання кон'юнктиви нами встановлено, що у собак частіше всього реєструвався фолікулярний кон'юнктивіт 23 випадки, та катаральний кон'юнктивіт 21 випадок. У котів частіше реєстрували катаральний кон'юнктивіт 9 випадків.

Таблиця. Структура захворювань очей у дрібних тварин

№ п/п	Назва захворювання	Кількість випадків		Всього	%
		собаки	коти		
1.	Захворювання повік				
	дістіхіаз	7	-	7	2,3
	заворот повік	9	2	11	3,6
	новоутворення на повіках	1	1	2	0,6
	абсцес повіки	1	-	1	0,3
	рани повік	2	1	3	1,0
	блефарити	7	-	7	2,3
	гіперплазія хряща III повіки	3	-	3	1,0
	Всього			34	11,1
2.	Захворювання кон'юнктиви				
	рани кон'юнктиви	1	-	1	0,3
	катаральний кон'юнктивіт	21	9	30	9,7
	фолікулярний кон'юнктивіт	23	2	25	8,1
	птерігіум і сімблефарон	-	3	3	1,0
	дермоїд кон'юнктиви	2	-	2	0,6
	новоутворення кон'юнктиви	1	-	1	0,3
	Всього			62	20,0
3.	Захворювання слізних органів				
	звуження, закупорка слізної каналу	7	1	8	2,6
	запалення слізної каналу	-	1	1	0,3
	атрофія слізної залози	1	1	2	0,6
	пролапс слізної залози III повіки	1	-	1	0,3
	запалення слізної мішка	1	-	1	0,3
	Всього			13	4,1
4.	Захворювання рогівки				
	рани рогівки	4	1	5	1,6
	кератит поверхневий	5	5	10	3,2
	кератит глибокий	39	9	48	15,5
	задній кератит	2	1	3	1,0
	сухий кератит	4	-	4	1,2
	пігментний кератит	5	-	5	1,6
	дистрофія рогівки	2	-	2	0,6
	панус, плазмама	7	-	7	2,3
	еозинофільний кератит	-	6	6	1,9
	дермоїд рогівки	3	-	3	1,0
	корнеальний секвестр	-	7	7	2,3
	Всього			100	32,2
5.	Захворювання судинного тракту				
	новоутворення райдужної оболонки	-	1	1	0,3
	іридоцикліт	1	2	3	1,0
	увеїт	3	6	9	2,9
	персистуюча мембрана зіниці	1	-	1	0,3
	Всього			14	4,5

Продовження таблиці

№ п/п	Назва захворювання	Кількість випадків		Всього	%
		собаки	коти		
6.	Захворювання кришталика				
	вивих кришталика	1	2	3	1,0
	катаракта	23	5	28	9,0
	Всього			31	10,0
7.	Захворювання очного яблука				
	травма (забій) очного яблука	7	1	8	2,6
	травматичне випадіння очного яблука	3	-	3	1,0
	панофтальміт	5	3	8	2,6
	мікрофтальм	5	-	5	1,6
	Всього			24	7,8
8.	Захворювання сітківки				
	запалення сітківки	1	-	1	0,3
	крововиливи в сітківку	2	-	2	0,6
	відшарування сітківки	-	2	2	0,6
	дистрофія сітківки	6	1	7	2,3
	Всього			12	3,8
9.	Захворювання орбіти і периорбіти				
	ретробульбарна флегмона	-	1	1	0,3
	новоутворення орбіти	1	1	2	0,6
	Всього			3	0,9
10.	Інші захворювання				
	склерит	1	-	1	0,3
	глаукома	10	-	10	3,2
	крововиливи в передню камеру ока (гемофтальм)	4	-	4	1,2
	крововилив до скловидного тіла	-	1	1	0,3
	сторонні тіла в кон'юнктивальному мішку	2	-	2	0,6
	Всього			18	7,4
	Всього:	235	76	311	100

Серед захворювань рогівки досить часто у 39 собак та 9 котів спостерігався глибокий кератит. Причинами виникнення глибокого кератиту (ерозій та виразок рогівки) часто слугувало неправильне положення повік та неправильний ріст вій (дістіхіаз та тріхіазіс), а також наявність сторонніх тіл в кон'юнктивальному мішку та хронічні захворювання кон'юнктиви і слізних органів. Виразковий кератит часто супроводжувався такими ускладненнями як десцеметоцеле та перфорація рогівки. Рани рогівки бувають поверхневі глибокі та проникаючі, і причиною їх виникнення є механічне пошкодження.

Захворювання слізних органів складають, згідно наших досліджень, 4,1%. Серед цих захворювань частіше нами реєструвалося звуження та закупорка слъзноносового каналу 2,6%. Причинами виникнення звуження та закупорки слъзно-носового каналу є перехід запалення з навколо лежачих тканин, а також вроджена аномалія розвитку слізних органів, що є схильністю деяких порід тварин, наприклад персидські коти та собаки брахіоцефали.

Нами зареєстровано, що 4,5% від всіх захворювань очей становлять захворювання судинного тракту. Ці захворювання виникали, в більшості випадків як ускладнення після кон'юнктивітів, кератитів та травми очного яблука.

Аналізуючи захворювання кришталика (вивих кришталика, катаракта) нами встановлено, що вони складають 10,0% від загальної кількості захворювань очей. Причинами

їх виникнення були травми, інтоксикація з боку шлунково-кишкового тракту (при наявності інвазії), перевищення дози лікарських препаратів, сахарний діабет, старість, інфекційні захворювання та спадковість.

Серед інших захворювань досить часто зустрічалися такі як травма очного яблука 8 випадків (2,6%), глаукома 10 випадків (3,2%) та дистрофія сітківки 7 випадків (2,3%).

Висновки

1. За захворювання очей у дрібних тварин широко розповсюджені і серед хірургічної патології в місті Одеса.
2. Серед захворювань очей у 2020 році, найчастіше реєструються захворювання рогівки 32,2%, кон'юнктиви 20,0%, та повік 11,1%, та кришталика 10,0%
3. Основними причинами виникнення захворювань очей є механічні ушкодження, аномалії розвитку анатомічних структур ока, інфекційні та незаразні захворювання.

Список літератури.

1. Братюха С.И. Болезни ваших питомцев. К.: Альтерпрес, 1995. 335 с.
2. Авроров В.Н., Лебедев А.В. Ветеринарная офтальмология. М.: Агропромиздат, 1985. 271 с.
3. Издепський В.Й., Рублено М.В., Ільницький М.Г. Застосування тіотриазоліну та лазеротерапія в офтальмологічній практиці у дрібних тварин // Вісник білоцерківського державного аграрного університету: Вип. 5. Ч. 2, Біла Церква, 1998. С. 157-160.
4. Морозов М.Г. За захворювання очей у дрібних тварин (розповсюдження та етіологія) // Аграрний вісник Причорномор'я. Ветеринарні науки. Вип. 25. Одеса, 2004. С. 93-97.
5. Шилкин А.Г., Копенкин Е.П., Черноусова И.В. и др. Сравнительная оценка терапевтического действия новых офтальмологических антибактериальных препаратов в лечении воспалительных заболеваний конъюнктивы и роговицы у домашних животных // Материалы восьмого международного конгресса по проблемам вет. медицины мелких домашних животных. М.: ЗАО «Издательский Дом». 2000. С. 133-137.

УДК: 619:614.48

ЗАСОБИ ДЕЗІНФЕКЦІЇ НА ОЗБРОЄННІ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

Наливайко Л.І., Бойко В.С.

Луганський національний аграрний університет

В системі ветеринарно-санітарних заходів актуальним залишається пошук нових високоефективних засобів для профілактики, лікування та дезінфекції на фоні екологічних змін навколишнього середовища. Успішне проведення дезінфекції залежить від забезпеченості ефективними ветеринарними препаратами та технічними засобами. За короткий термін вони повинні ліквідувати збудників інфекційних захворювань, що потребує особливого підходу до вибору методів (волога, аерозольна, газова, пінна) і засобів (хімічні, біологічні, фізичні) дезінфекції та техніки для їх використання.

Згідно аналізу літератури, останнім часом активізується процес створення нових ефективних засобів і технологій та їх застосування (М.А. Симецкий, А.В. Каштанов, 2000; А.А. Закомырдин, Лопарев И.В., 1982; С.А. Мичко, и соавт., 2000, Ю.И. Боченин, 2005) [1-4]

На сьогоднішній день найбільш перспективні розробки зі створення і випробування дезінфектантів на основі перекисних сполук, а також у їх комплексі з різними стабілізаторами та поверхнево-активними речовинами, фумігаційних аерозолів, високочастотних пін, УФ-випромінювання, ультразвуку та озону (М.А. Симецкий, Н.И. Попов и др., 2000; М.А. Симецкий, А.В. Каштанов и др., 2000). [4, 5]

Необхідність розробки і використання нових дезінфекційних засобів у першу чергу зумовлено їх дефіцитом. Для практичної ветеринарної медицини особливий інтерес становлять препарати, що забезпечують комплексну вірулецидну, бактерицидну та фунгіцидну дію.